కోరిక

పెద్దిభొట్ల సుబ్బరామయ్య

(1990 సెప్టెంబర్ ఉదయం వార పత్రిక నుండి)

వంతెన కింద రోడ్డు ప్రక్క నిలబడి ఉన్నాడు రాంబాబు భుజాన బరువైన పుస్తకాల సంచి ఉంది. ఒక చేతిలో చున్న టిఫిన్ క్యారియర్ ఉంది. చాలా ఏకాగ్రతతో దీక్షగా ఎదురుగా ఉన్న పెద్ద సైన్ బోర్డు వంక చూస్తున్నాడు. దానిమీద ‘నగరంలో సినిమాల’ పోస్టర్లన్నీ ఉన్నాయి. రంగు రంగుల రకరకాల పోస్టర్లు. రాంబాబు ఒక పోస్టర్ చూస్తూ ఆగిపోయాడు. అదేదో ఊరి చివర ఉన్న సినిమా హాల్. సాధారణంగా అక్కడ పాత సినిమాలే ఆడుతుంటాయి. ఇప్పుడు అందులో పాతికేళ్ళనాటి ఒక జానపద చిత్రం వేస్తున్నాడు. పోస్టర్లో పెద్ద అక్షరాల్లో తప్పక చూడండి మీ అభిమాన కథానాయకుడు నటించిన ఉజ్వల జానపద చిత్రం భయంకర పోరాటాలు, ఉక్కిరి బిక్కిరి చేసే సస్పెన్స్ వగైరా నినాదాలున్నాయి.

రాంబాబుకి అంతలో గుర్తొచ్చింది. అతని నాయనమ్మ చాలాసార్లు అతనితో ఈ సినిమా గురించి చెప్పింది. ఫలానా పేరు గల సినిమా ఎప్పుడైనా, ఏ హాల్లోనైనా వస్తే తనకు తప్పకుండా చెప్పమన్నది. మరిచిపోవద్దంది. అవును, ఇదే సినిమా రాంబాబు మళ్ళీ శ్రద్ధగా పోస్టరంతా చదివాడు. క్రింద పెద్ద అక్షరాల్తో రెండు రోజులు మాత్రమే అని స్పష్టంగా రాసి వుంది. అతడు మెల్లగా

యింటి దోవ పట్టాడు. దార్లో అవీ ఇవీ చూసుకుంటూ పార్కు దాటి వంతెన దాటి యింటికి వచ్చేసరికి చిన్న వరండాలోనే నాయనమ్మ ఎదురైంది. ఎందుకో రుసరుసలాడుతోంది. తీరికగా వరండాలో గోడకానుకుని కూర్చుని బొంగురు గొంతుకతో "ఇంతే నా జీవితం, ఎప్పుడు సుఖపడ్డాను కనుక? ఇంతే ఇలా వెళ్ళిపోవల్సిందే" అంటున్నది. రాంబాబు నెమ్మదిగా లోపలికి వెళ్ళాడు. వంట గదిలో తల్లిపనిలో ఉంది. ఆమె కూడా అస్పష్టంగా ఏదో గొణుగుతోంది. రాంబాబు పుస్తకాలు అవతలపడేసి, క్యారియర్ వంటింట్లో పెట్టి ఒక చేత్తో లాగు పైకి లాక్కుంటూ మరో చేతితో ముక్కు తుడుచుకుంటూ "అమ్మా! ఆకలవుతున్నదే తినడానికి ఏమైనా పెట్టవూ? అని అడిగాడు"

వాళ్ళమ్మ కోపంగా వెనుదిరిగి చూసి "ఏం కాసేపు ఆగలేవూ? కాళ్ళు కూడా కడుక్కోకుండా ఏమంత తొందర" అని ఉరిమింది. రాంబాబు వెనక్కు తగ్గి "యింట్లో పరిస్థితి ఏమీ బాగున్నట్టులేదే. అంతా రుసరుసలాడుతున్నారే" అనుకున్నాడు.

ముసలమ్మకి డెబ్బయి ఏళ్ళుంటాయి. ఆమె జీవితమంతా ఎక్కడో పల్లెటూర్లో గడిచింది. అక్కడే పుట్టడం, పెరిగి పెద్దది కావడం, ఆ ఊరి సంబంధమే పెద్దవాళ్ళు ఖాయం చేయడం... అక్కడే పెళ్ళి, అక్కడే పురుళ్ళు, పుణ్యాలు, అక్కడే చావులు, అక్కడే కాంపులు, అక్కడే కష్ట సుఖాలు ఇలా అంత జీవితమూ అక్కడే వెళ్ళిపోయింది.

కొన్నేళ్ళ క్రితం భర్త పోవడంతో అక్కడ మిగిలి ఉన్న చేరడు నేలా, అమ్ముకుని కొడుకు ఆమెను ఇక్కడికి రామా! అనుకోకుండా ఈ ఇల్లు ఆ ఇల్లూ బలాదూర్ తిరగకపోతే?" అని సతాయిస్తూ వుంటుంది. పైగా ముసలమ్మకు చిన్నపిల్లలాగా అదీ యిదీ తినాలని కోరిక. ఈ వేళ అదే జరిగింది. ఆమె మధ్యాహ్నం మూడు గంటలు దాటిన తర్వాత ఎండ కొద్దిగా తగ్గడం గమనించి చేతికర్ర అందుకోని నెమ్మదిగా తన మామూలు రౌండ్లకు బయలుదేరింది. ఇల్లు దాటి కొద్ది దూరం వెళ్ళగానే సీతాఫలాలమ్ముతున్న ఒక నడివయస్సు అమ్మాయి ఎదురైంది. ముసలమ్మ కళ్ళు మెరిసాయి. నోరూరింది. సీతాఫలాలు ఎంతో? అందంగా ఆకర్షణీయంగా కన్నుల పండువుగా కనిపించాయి. గొప్పగా రోడ్డు మీదనే బుట్ట దింపించి, నదురుగా, పెద్దవిగా వున్న రెండు పళ్ళు ఏరుకుని బేరమాడింది. ఎంత కిందిపెట్టి, మీద పెట్టి బేరమాడినా రెండు పళ్ళు అర్ధరూపాయికి తగ్గలేదు.

ముసలమ్మ రెండు పళ్ళూ ధోవతి చివర కట్టుకుని తమ యింటివైపు వేలు చూపించి, "అదుగో ఆ పక్కనే మా వాటా. మాకోడలుంటుంది డబ్బులడిగి తీసుకో" అని చెప్పి ఎదురుగా వున్న వరలక్ష్మమ్మ గారింట్లో కెళ్ళింది. అమ్మాయి అని పిలుస్తూ. తర్వాత గొడవ అంతా రెండు నిమిషాల్లో జరిగింది.

"ముసలమ్మగారు పళ్ళు తీసుకున్నారమ్మ, రెండూ అర్ధరూపాయి, డబ్బు మిమ్మల్ని అడగమన్నారు"

"ఆ! పళ్ళు తీసుకుంద! రెండు పళ్ళూ అర్ధరూపాయా? వెధవ సీతాఫలాలకు ముఖం వాచిపోయి వుందా? తనేం పసిపిల్లా నెలాఖరు రోజుల్లో డబ్బులేమైనా చెట్లకు మొలుస్తాయనుకుందా? రోజులెట్లా ఉన్నాయి. మండిపోతున్నాయి. ఏళ్ళు వచ్చాయి ఎందుకు? ఆ మాత్రం ఇంగితం తెలియద్దూ."

"అమ్మా! యింతకీ డబ్బులు"

డబ్బులిక్కడ కుప్పపోసుకుని కూర్చోలేదు. “ఫో ఫో" ఇంత జరిగాక పళ్ళ మనిషి ఊరుకుంటుందా? బుట్ట నెత్తినెత్తుకుని విసవిసా నడిచి వరలక్ష్మమ్మ యింటి కొచ్చి ముందరుగు మీద కూర్చుని బాతాఖాని కొడుతున్న ముసలమ్మ దగ్గరికి వెళ్ళి పళ్ళు రెండు పుచ్చుకుని "మంచి బేరమే అని సణుక్కుంటూ వెళ్ళిపోయింది. ముసలమ్మకి తలతీసినట్లైంది. కళ్ళ వెంట నీళ్ళొచ్చాయి. ఏం మాట్లాడేందుకు నోరు పెగల్లేదు. కర్రందుకుని గబగబా అడుగులు వేస్తూ యింటికి వచ్చి తీరిగ్గా మొదలు పెట్టింది. ముక్కు చీదుకుంటూ, మాట మాటకీ కళ్ళు తుడుచుకుంటూ, "ఈనాటికి ఈ గతి పట్టింది. నా కొడుకు యింట్లో నాకింత అవమానమా!వెధవది. అర్ధ రూపాయి డబ్బులకి నోచుకోలేదా? అందరి కోడళ్ళు అందరి యిళ్ళల్లోనూ ఇలాగే ఉన్నారా? ఇంత అరాచకం ఎక్కడైనా ఉందా?"

లోపల కోడలు అన్నీ వింటూనే ఉంది. కానీ పల్లెత్తి మాటాడలేదు బదులు పలకలేదు. వాగి వాగి చివరకు ముసలమ్మ అలిసిపోయింది. అదిగో సరిగ్గా అప్పుడు వచ్చాడు రాంబాబు స్కూలు నుంచి.

రాంబాబు నెమ్మదిగా "నాయనమ్మా సినిమా" అన్నాడు.

ఆమె గయ్యమని లేచింది. "ఏం నాయనా ఎగతాళిగా ఉందా? వెధవది పళ్ళకు అర్ధరూపాయికి గతిలేదు సినిమా అట సినిమా."

రాంబాబు అనునయంగాను, నెమ్మదిగానూ, స్పష్టంగానూ "అదికాదు నాయనమ్మా వినూ నువ్వు ఎప్పుడూ చెపుతూంటావు అది వచ్చిందిపుడు రెండు రోజులే ఇంక ఉండదు" అన్నాడు.

సినిమా పేరు వినగానే ముసలమ్మ గాజు కళ్ళలవంటి కళ్ళు మెరిశాయి. అతని దగ్గరికి జరిగి "ఆ సినిమా వచ్చిందా? ఎక్కడ? ఎప్పుడు? హాలు ఎంత దూరము?” అని ప్రశ్నలు కురిపించింది. రాంబాబు అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పాడు. ఆ సినిమా రెండు రోజులు మాత్రమే అనీ ఒకరోజు అయిపోయిందనీ మరునాడు మాత్రమే ఉంటుందనీ తెలుసుకుని గంభీరంగా ఆలోచించటం ప్రారంభించింది. కాసేపాగి "ఒరే రాముడూ మనము ఎట్లాగైనా సరే ఆ సినిమాకు పోవాలి తప్పదు" అంది ఖచ్చితంగా.

రాంబాబు ఆమె పట్టుదల గ్రహించాడు లోపలికి వెళ్ళి కలం కాగితం తెచ్చి ఇద్దరు మనుషులకు ఆ సినిమాకి వెళ్ళిరావడానికి ఎంత ఖర్చు అవుతుందో లెక్కవేశాడు. రానూపోనూ బస్సు ఛార్జీలు, అక్కడ రెండు టిక్కెట్లు, మధ్యలో తానేమీ వేరుశెనగకాయలు వగైరాలు కావాలని ఆశించడు. జాగ్రత్తగా లెక్కవేసి నిట్టూర్చి "లాభం లేదు నాయనమ్మా చాలా అవుతుంది" అన్నాడు.

ముసలమ్మ వినలేదు. తల అడ్డంగా ఆడిస్తూ "ఎంత ఖర్చయినా సరే – సీతాఫలాలు అక్కర్లేదు. తిండి అక్కర్లేదు" అన్నది.

నాయనమ్మకు ఆ పాతకాలపు సినిమా మీద అంత మోజు ఎందుకో రాంబాబుకు అర్ధంకాలేదు "పోనీ ఒక పని చేద్దాం. నేను నిన్ను హాలుదాకా తీసుకుపోయి టిక్కెట్టూ తీసి లోపలకు పంపిస్తాను .ఆట వదిలే టైముకు వచ్చి నిన్ను ఇంటికి తీసుకువస్తాను. అందువల్ల బోలెడు సుఖం. పైగా నాకు ఆ పాత చింతకాయ పచ్చడి సినిమాలు ఇష్టం వుండదు."

ముసలమ్మ ఒప్పుకోలేదు "నువ్వు రావలసిందే" అన్నది. "నీకు నీ తాతగారి పేరు పెట్టుకున్నాంరా తండ్రి" అని గొణిగింది. తరువాత అసలు విషయం బయట పెట్టింది. అది విన్న తరువాత రాంబాబుకు కూడా ఆ సినిమా తప్పకుండా చూడాలనిపించింది. నిశ్శబ్దంగా కూర్చుని డబ్బు పోగుచేసే పద్దతులు ఆలోచించడం ప్రారంభించారు ఇద్దరూ.

అది చాలా పాతకాలపు సంగతి. అప్పుడు ఆమె భర్త రాయిలా, హాయిగా ఆనందంగా ఉండేవాడు. తను ఊళ్ళో అడపాదడపా వారినీ వీరిని పోగుచేసి నాటకాలు ఆడుతూ వుండేవాడు. ఆయన ఎప్పుడో మద్రాసు వెళ్ళినప్పుడు, స్నేహితుడు ఈ సినిమాలో చిన్నవేషం వేయమంటే 'సరేన'ని వేశాడు సరదాగా. ఆ కథంతా రాజులకూ, రాజ్యాలకూ క్రూరులైన సేనాధిపతులకు, రాజకుమార్తెలకూ, కుట్రలకు, ఎత్తులకు, పై ఎత్తులకు సంబంధించినది. అందులో ఆయన వేషం వేశాడు. రాజ వైద్యుడి వేషం. ముసలమ్మ మాటలలో 'చాలాసేపే కనిపిస్తారు. చెమికీ కోటు తొడుక్కుని... తలపాగాతో.. మీసాలతో రెండు మూడు మాటలు కూడా వున్నాయి."

నాయనమ్మా, మనవడూ ఇద్దరూ కృతనిశ్చయులై లేచారు.

ఆనాడు రాత్రి ముసలమ్మ కోడలు వంటగది శుభ్రంచేసే పనిలో నిమగ్నురాలై ఉన్నప్పుడు కొడుకు గదిలో చేరింది. కూర్చుని నెమ్మదిగా ప్రారంభించింది. తెల్లవారితే శివరాత్రి ఇంత బతుకు బతికింది తానూ. ఇప్పుడు కాటికి కాళ్ళు చాచుకుని ఉంది. పోయేముందు ఇంత పుణ్యం చిన్న మూటగానైనా కట్టుకుని పోకపోతే సద్గతులుండవు. పైగా దూరమా భారమా. ఉంటున్నది పవిత్ర కృష్ణాతీరం. నాలుగు మునకలు వేసి అమ్మవారిని చూచివస్తే చాలు. వట్టి చేతులుతో పోలేదుగదా. అడుక్కునే నిర్భాగ్యులందరికీ పెట్టలేము. కనీసం కొందరికైనా పైసలు పడేయొద్దూ?

కొడుకు అంతా విన్నాడు. ఏమీ మాట్లాడకుండానే లేచి చొక్కా జేబు తడిని నెలాఖరు రోజుల్లో జేబులో మిగిలిన రెండు రూపాయి కాగితాలు, కాసన్ని చిల్లర నాణేలు ముసలమ్మ కిచ్చి మళ్ళీ కూర్చున్నాడు. ముసలమ్మ ఇవతలికి వచ్చి మనవడి దగ్గర చేరి ఆ డబ్బులన్నీ అతనికి అప్పగించింది. అతడు అంతకు ముందే తాను అప్పుడప్పుడు పోగుచేసిన రూపాయి, చిల్లర లెక్క చూసుకున్నాడు. తరువాత రెండు రోజులపాటు తాను స్కూలుకు నడిచిపోగలడు పొద్దున్నే వీధి చివర ఇంట్లోని కాశీగాడు తనకు ముప్పై పైసలు ఇవ్వాలి. అవి వసూలు చేస్తే 'సుబ్బరంగా' సరిపోతుంది.

మర్నాడు ముసలమ్మ ఎక్కడినుంచో మరో పావలా పట్టుకొచ్చింది.

రాంబాబు కొంచెం శ్రమపడ్డాడు. కానీ మొత్తం మీద కాశీగాడి బాకీ వసూలు చేశాడు.

సాయంకాలం ఐదు దాటిన తరువాత ముసలమ్మ తనకున్న వాటిలో మంచి ధోవతి కట్టుకుని కళ్ళజోడు తాటితో చెవులకు బిగించుకుని తయారైంది. రాంబాబు సిద్దంగానే ఉన్నాడు.

ముసలమ్మ కోడల్ని కేకవేసి "ఇదిగో నిన్నా మొన్నా చెప్పావే మన ఊరివారి అమ్మాయి కాపురానికి వచ్చి ఇక్కడే ఉంటోందనీ వారింటికి పోతున్నాము. మొన్న కనిపించి ఒకటే బతిమిలాడింది. పాపం పెద్ద దిక్కు ఎవరూ లేరంట. చూసొస్తా. రాముణ్ణి తోడుగా తీసుకుపోతున్నా. పెద్ద మనవడుకదా తోడుగా ఉంటాడని" కోడలు తలవంచి చూసి ఏ కళనున్నదో ఏమో 'సరే' అన్నట్టుగా తలవూపింది. నెమ్మదిగా "జాగ్రత్త" అని కూడా అన్నది.

ఇద్దరూ నడిచి వచ్చి వంతెన దిగి బస్సుకోసం నిలబడ్డారు. ఎన్నో బస్సులు వస్తున్నాయి. పోతున్నాయి. ఏ బస్సులోనూ ఖాళీలేదు. చాలాసేపు పడిగాపులు పడివుంటే చివరకు బస్సు దొరికింది. అది అరగంట ప్రయాణం చేసి ఊరు చివరికి చేరింది. అక్కడినుంచి నడిచి సినిమా హాలుకు చేరుకున్నారు. అది పాత హాలు.. హాలు ముందు లైట్లు కూడా మందంగా ఉన్నాయి. జనం కూడా ఎక్కువమంది లేరు. చాలా పలుచగా ఉన్నారు. ఆ వాతావరణం చూస్తే అసలు ఆ రోజు సినిమా ఉంటుందా ఉండదా అని అనుమానం కలిగింది. రాంబాబు వెళ్ళి కనుక్కుని వచ్చాడు. "నాయనమ్మా ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ సినిమా వేస్తారు. పదిమంది ఉన్నాసరే" అని చెప్పాడు.

అక్కడ వున్న పదిహేనుమంది చాలా నిరుత్సాహంగా నిర్లిప్తంగా ఉన్నారు. ఏమీ తోచకా మరి ఏమీ చేయడానికి లేక వచ్చినవారు అలాగే వున్నారు.

అంతలో కొన్ని లైట్లు వెలిగాయి. బెల్ మ్రోగింది. కౌంటర్లు తెరచి కూర్చున్నారు హాలువాళ్ళు. జనం ఉన్న కొద్దిమంది చాలా నెమ్మదిగా నీరసంగా టిక్కెట్లు కొనుక్కుంటున్నారు.

రాంబాబు టిక్కెట్లు తెచ్చాడు. నాయనమ్మ చేయి పట్టుకుని లోపలికి నడిపించుకుని వెళ్ళి ఆమెను కూర్చోబెట్టాడు. లోపల ఏదో పాతకాలపు సినిమా పాట వినిపిస్తున్నాయి.

మళ్ళీ బెల్ మ్రోగింది. లోపల లైట్లు ఆరిపోయాయి.

కూర్చున్న కొద్ది జనంలోనే ఎవడో ఈల వేసాడు.

న్యూస్ రీల్ ఒకటి ప్రారంభమైంది. తరువాత అసలు సినిమా అక్షరాలు పడ్డాయి. మళ్ళీ ఎవడో ఈల వేసాడు.

ఈ కథంతా రాజ్యాల కోసం కుట్రలు, యుద్ధాలు, ముసుగు మనుషులు, ప్రేమలు ఇలా నడుస్తున్నది. పాత ప్రింటు కావడం వల్ల అన్ని సన్నివేశాలలోనూ వర్షం కురుస్తున్నట్లుగా ఉంటుంది. మాటిమాటికీ తెరమీద గీతలు, ఇంటూ, ప్లస్ గుర్తులు పడుతున్నాయి. జనంలో ఎవరో, ఎందుకో ఏదో పెద్దగా అని మరింత పెద్దగా నవ్వారు.

అంతలో ఇంటర్‌వెల్ 'ఇంక పదినిమిషాల్లో' అనుకుంది ముసలమ్మ... 'ఇంక పది నిమిషాల్లో' అని పెద్దగా రాంబాబుతో అన్నది.

కథ నడుస్తున్నది. రాజుగారు మరణశెయ్యమీద ఉన్నారు. చుట్టూ దేవేరులూ, మంత్రులూ, ఇతరులూ నిలబడి ఉన్నారు. మౌనంగా "ఇప్పుడే – ఇప్పుడే" అనంది ముసలమ్మ ఆదుర్దాగా.

రాంబాబు ఉత్కంఠతో జాగ్రత్తగా ఎదురు చూస్తున్నాడు. అంతలో "రాజవైద్యులు" వచ్చేసారు అన్న డైలాగు.. "చూడు చూడు" అన్నది ముసలమ్మ. కెమెరా గుమ్మం వైపు తిరిగింది.

ఉన్నట్టుండి తెరమీద ఎర్రటి మంట కనిపించింది. శబ్దం కూడా వినిపించింది. ఫిలిం కాలిపోయింది. లైట్లు వెలిగాయి. జనంలో ఎవడో మళ్ళీ ఈలవేశాడు ఒకరిద్దరు లేచిపోయారు.

రీలు లోపల చుట్టుతున్న శబ్దం అరనిమిషం తరువాత మళ్ళీ సినిమా మొదలైంది. ఇప్పుడు విలన్ గుహలో నాట్యం ప్రారంభమైంది. జనంలో ఎవడో మళ్ళీ ఈలవేశాడు.

రాంబాబు నీరు కారిపోయాడు. నాయనమ్మ వంక చూశాడు. ఆమె దిగ్భ్రాంతి చెందిన దానిలా బొమ్మలా కూర్చుని ఉంది.

"నాయనమ్మా"

"ఊ!"

"ఇంతేనా?"

"అంతే ఇక కనిపించదు" ఐదు నిమిషాలు తర్వాత రాంబాబు చెయ్యి పట్టుకుని ఆమె లేచి "పద ఇంటికి పోదాం" అన్నది.

ఇద్దరూ హాలు బైటకి వచ్చి బస్సుకోసం ఎదురు చూస్తూ నిలబడ్డారు. ఎదురుగా అంతమందమైన వెలుతురు ... చీకటిని మించలేని సామాన్యమైన వెలుతురు.

COMMENTS